

OPS-0210/ 5/2015

Opatów dnia 2015.01.24.

Pan Andrzej Chaniecki
Burmistrz Miasta i Gminy
w Opatowie

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie przedkłada sprawozdanie roczne za 2014r. z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny oraz przedstawia potrzeby związane z realizacją zadań –stosownie do art. 179 ust. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2013r. poz. 135 z późniejszymi zmianami)

I. System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadku niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustalonym przedmiotową ustawą spoczywa m.in. na jednostkach samorządu terytorialnego tj. wójtach, burmistrzach, prezydentach miast. Realizatorem części zadań wynikających z **Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej** w gminie Opatów od początku obowiązywania ustawy tj. od 2012r. jest Ośrodek Pomocy Społecznej.

W ramach realizacji ustawy wspierane są rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, a głównym celem pracy jest przywrócenie rodzinie tych zdolności.

II. Do zadań własnych gminy należy:

- 1) Opracowywanie i realizacja 3-letniego gminnego programu wspierania rodziny,
- 2) Tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny,
- 3) Tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez:
 - a) Zapewnienie rodzinie z trudnościami wsparcia i pomocy asystenta oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa,
 - b) Organizacja szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających
 - c) Prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsca dla dzieci
- 4) Finansowanie
 - a) Kosztów szkoleń dla rodzin wspierających

- b) Podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny
- 5) Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
- 6) Sporządzanie sprawozdawczości rzeczowo-finansowej z zakresu wspierania rodziny
- 7) Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej, zamieszkałego na terenie gminy .

Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych zapewnia się wsparcie, które polega w szczególności na:

- 1) Analizie sytuacji rodziny i środowiska oraz przyczyn kryzysu w rodzinie
- 2) Wzmocnieniu roli i funkcji rodziny
- 3) Rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny
- 4) Pomocy w integracji rodziny
- 5) Przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny

Wspieranie rodziny jest prowadzone w formie:

- 1) Pracy z rodziną,
- 2) Pomocy w opiece i wychowaniu dziecka

III. Realizowane zadania:

1. Diagnoza sytuacji opiekuńczo-wychowawczej rodzin w Gminie:

Na terenie Gminy Opatów funkcjonuje 9 rodzin zastępczych, w tym 3 rodziny to rodziny zastępcze spokrewnione , 6 - rodziny zastępcze niezawodowe (w tym osoby obce – 2 , lub dalsza rodzina – kuzyni- 4). Łącznie umieszczonych jest w rodzinach zastępczych 15 dzieci (9 dziewczynek, 6 chłopców) w wieku od 4 do 19lat. Ośrodek monitoruje i prowadzi współpracę z rodzinami. Nie stwierdzono nieprawidłowości w ich funkcjonowaniu. Nadzór nad prawidłowością ich funkcjonowania sprawują Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Opatowie oraz kuratorzy sądowi. Ponadto 3 dzieci z 2 rodzin umieszczonych jest w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Nieskurzowie Nowym (2 chłopców, 1 dziewczynka) oraz 2 dzieci (dziewczynka i chłopiec) z gminy Opatów umieszczonych jest w rodzinie zastępczej poza gminą (Ożarów). **Łącznie w pieczy zastępczej jest 20 dzieci z terenu Gminy Opatów.**

2. Asystent rodziny.

Kontynuowana jest praca asystentów rodziny w środowiskach. Po dokonaniu analizy sytuacji rodzin problemowych i przeprowadzeniu wywiadów środowiskowych pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Opatowie wskazali rodziny, w których zasadne było wprowadzenie dodatkowego wsparcia. Zostały sformułowane wnioski o przydzielenie rodzinom asystenta rodziny. Kierownik Ośrodka stosownie do złożonych wniosków przyznał asystenta rodzinom. Wspieranie rodziny jest prowadzone za zgodą i przy aktywnym udziale rodzin. Nadal zatrudnionych jest 2 asystentów rodziny. Opieką objętych jest 20 rodzin (53 dzieci, 89 osób w rodzinach).

Każdy asystent sprawuje opiekę nad 10 rodzinami. W stosunku do roku ubiegłego objęto opieką 2 nowe rodziny, 2 rodziny wyłączono z asysty. Współpracę z 1 rodziną zakończono w związku z dużą poprawą funkcjonowania rodziny, 1 rodzina nie podejmowała współpracy, nie stosowała się do poczynionych ustaleń i planu pracy w celu powrotu dzieci z placówki do domu rodzinnego. Z uwagi na powyższe oraz nasilony problem alkoholowy asystent nie był w stanie wykonywać obowiązków. Maksymalna liczba rodzin przypadająca na 1 asystenta może wynosić 15.

Do zadań asystenta rodziny należy w szczególności:

- 1) Opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- 2) Udzielanie pomocy rodzinie w poprawie ich sytuacji życiowej , w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego,

- 3) Udzielanie pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych, psychologicznych, opiekuńczo-wychowawczych,
 - 4) Wspieranie aktywności społecznej rodzin, motywowanie do podnoszenia kwalifikacji zawodowych
 - 5) Udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej,
 - 6) Udzielanie wsparcia dzieciom,
 - 7) Podejmowanie działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodziny,
 - 8) Prowadzenie indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci
 - 9) Prowadzenie dokumentacji dotyczącej rodzin itp.
3. Ponoszenie opłat za pobyt dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej

W 2014r. 1 dziecko z gminy Opatów przebywało (przebywa nadal) w placówce opiekuńczo-wychowawczej w Nieskurzowie Nowym (od września 2012r.). Gminą właściwą do ponoszenia kosztów jego pobytu jest gmina Opatów ze względu na miejsce jego zamieszkania przed umieszczeniem w pieczy zastępczej. Gmina w pierwszym roku pobytu dziecka w placówce ponosiła koszty w wys. 10% wydatków na opiekę. Koszty te ulegają zwiększeniu odpowiednio do 30% wydatków w drugim roku (2013r.) pobytu dziecka i do 50% wydatków w trzecim i kolejnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej. Koszt miesięczny utrzymania 1 dziecka w placówce w Nieskurzowie Nowym w 2014r. od lutego 2014r. wynosił 2628,30zł. Rodzina dziecka przebywającego w placówce objęta jest pracą asystenta rodziny w celu wypracowania możliwości powrotu dziecka do środowiska. Za 2 dzieci także przebywających w placówce w Nieskurzowie gmina nie ponosi opłat. Dzieci zostały umieszczone przed wejściem w życie Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (umieszczała jednostka powiatu). Od 21 października 2014r. 1 dziecko zostało umieszczone w rodzinie zastępczej (u dziadków) z uwagi na brak możliwości sprawowania opieki przez matkę. (Postanowienie Sądu Rejonowego w Ostrowcu Św. VIII Zamiejscowy Wydział Rodzinny i Nieletnich z siedzibą w Opatowie z dnia 21.10.2014r. i decyzja PCPR w Opatowie z dnia 02/12/2014r.). Z tego tytułu Gmina również ponosiła odpłatność zgodnie z ustawą jw. w wys. 66zł. m-nie.

IV. Finansowanie zadań w 2014r.

W 2014r. została złożona oferta konkursowa w otwartym konkursie ofert „**Program asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014**”. Wniosek został złożony w Świętokrzyskim Urzędzie Wojewódzkim w Kielcach skąd po wstępnej ocenie zostały przekazane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Dzięki pozytywnemu rozpatrzeniu wniosków gmina otrzymała wsparcie finansowe na zatrudnienie asystenta rodziny. Asystenci zatrudnieni byli na umowę zlecenie. Praca wykonywana była w systemie zadaniowego czasu pracy. Zatrudnienie to jest kontynuowane w 2015r. od stycznia br. - w ramach środków własnych gminy.

W ramach dotacji celowej: Rozdział 852 06 – Wspieranie rodziny

Plan środków na 2014r. – **33539,00zł.**

Wydatkowano kwotę – **33529,00zł.**

Środki wydatkowano na zatrudnienie asystentów rodziny.

W ramach środków własnych: Rozdział 852 06 - Wspieranie rodziny

Plan na 2014r. – **15567,00zł.**

Wydatkowana kwota – **3801,65zł.**

Kwotę wydatkowano jako wkład własny Gminy Opatów do „**Programu asystent rodziny i**

koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na rok 2014”.

Łącznie wydatkowana kwota (środki z dotacji i wkład własny) – **37 340,65zł.**

Rozdział 852 04 – Rodziny zastępcze

Plan środków: **16852,00zł.**

Realizacja: **11 715,76zł.**

Ponoszona była odpłatność za:

- pobyt 1 dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej (Nieskurzów Nowy). Od stycznia 2014r. do sierpnia 2014r. w wysokości 30% wydatków na opiekę (drugi rok pobytu dziecka), od września 2014r. w wysokości 50% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka (1314,15zł. m-nie).
- pobyt 1 dziecka w rodzinie zastępczej. W 2014r. przekazano kwotę 155,42zł.

Wydatki na pieczę zastępczą w 2014r. wyniosły – 49 056,41zł.

V. Sprawozdawczość

1. Zostały przedłożone sprawozdanie z realizacji zadania w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej na 2014r. -Asystent Rodziny i Koordynator Rodzinnej Pieczy Zastępczej.
2. Zostało opracowane i przekazane sprawozdanie rzeczowo-finansowe z wykonania przez gminę zadań z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej – zgodnie z Rozporządzeniem MPiPS z dnia 4 grudnia 2012r. (Dz. U. z 2012r. poz. 1371). Odbiorcą sprawozdań jest Wydział Polityki Społecznej Świętokrzyskiego Urzędu Wojewódzkiego w Kielcach.

VI. Gminny Program Wspierania Rodziny

Ośrodek Pomocy Społecznej w Opatowie opracował Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Opatów na lata 2013-2015 wynikający z art. 176 pkt. 1 Ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej jako realizacja zadania własnego gminy. Opracowanie dokumentu poprzedzone zostało konsultacjami i zaproszeniem do współpracy 16 instytucji z terenu Gminy Opatów. Program przyjęty Uchwałą Nr XXXVI/260/2013 Rady Miejskiej w Opatowie z dnia 20 marca 2013 roku. W sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Opatów na lata 2013-2015. Głównym celem programu jest wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci oraz osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilizacji życiowej.

VII. Potrzeby w zakresie wspierania rodziny.

- 1) W dalszym ciągu zatrudnienie asystentów rodziny analogicznie do stwierdzonych potrzeb w środowisku i w zakresie przewidzianym do zakresu obowiązków asystenta rodziny.
- 2) Organizowanie i prowadzenie poradnictwa specjalistycznego, w tym we współpracy i z wykorzystaniem działających podmiotów,
- 3) Zabezpieczenie środków na sfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej

- 4) Monitorowanie sytuacji dzieci pozostających w pieczy i działania zmierzające w kierunku powrotu dzieci do środowiska.,
- 5) Rozważenie zadania w postaci funkcjonowania rodzin wspierających.

Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Należy dodać, iż praca socjalna prowadzona z różnymi rodzinami w środowisku lokalnym pozostaje nadal – zgodnie z ustawą o pomocy społecznej – zadaniem obligatoryjnym gminy – pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej. Natomiast ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wprowadza szereg działań wspierających rodziny, w których wychowywane są dzieci. Z uwagi na różnorodność problemów w rodzinach jest to proces długotrwały wymagający zaangażowania i systematyczności oddziaływań.

Wyk. w 2 egz.:

Egz. Nr 1 – Pan Andrzej Chaniecki
Burmistrz Miasta i Gminy Opatów
Egz. Nr 2 – A/a.

Opracowanie.:

E. Chodorek
R. Wiśniewska